

Eén op de drie partners bezorgd over gezondheid van de recent-gepensioneerde

Pensioneringsbeslissingen kunnen niet worden losgezien van de gezondheid van een werknemer. Veel oudere werknemers kampen met gezondheidsklachten die mede leiden tot een eerder vertrek van de arbeidsmarkt. Pensioen is echter geen puur individuele aangelegenheid.

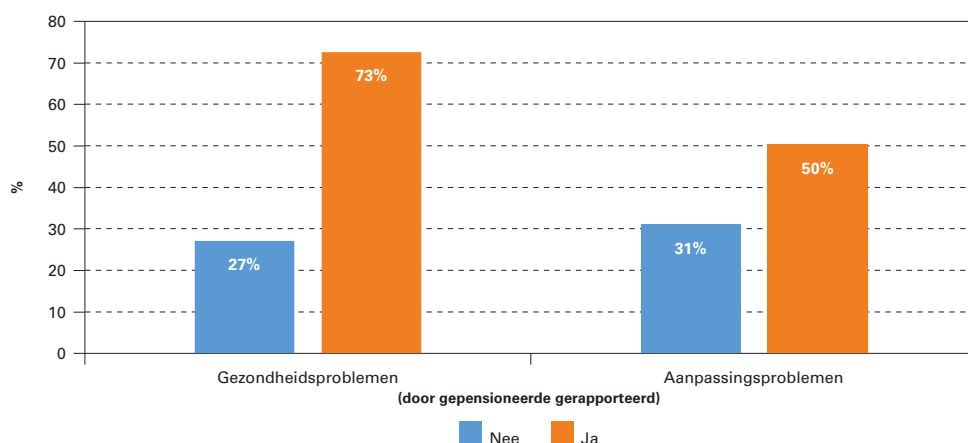
Uit eerder NIDI-onderzoek blijkt dat veel oudere werknemers door hun partner worden aangespoord om eerder te stoppen met werken. Dit laatste is vooral het geval als de partner zich zorgen maakt over de gezondheid van de werknemer. Maar wat gebeurt er met die zorgen van de partner na de pensionering?

Uit het NIDI Pensioen Panel (zie kader) blijkt dat de zorgen van de partner over de gezondheid licht afnemen na pensionering terwijl er bijna geen veranderingen te zien zijn in de daadwerkelijke gezondheid van de werknemer. Toch is ook na de pensionering nog ruim een derde (34%) van de partners bezorgd. Dat er een relatie is met de algemene gezondheid van de recent gepensioneerde zal geen verbazing wekken. Van de gepensioneerden die hun eigen gezondheid als slecht of erg slecht beoordelen, maakt 73 procent van de partners zich zorgen. Wanneer we inzoomen op specifieke aandoeningen, dan blijken vooral diabetes en psychische klachten meer aanleiding te geven tot zorgen dan bij

voorbeeld artritis en hart- en vaatziekten. Maar ook van de groep die de eigen gezondheid als goed of zeer goed beoordeelt, maakt een aanzienlijk deel van de partners zich zorgen (27%). Aanpassingsproblemen lijken hierbij een rol te spelen. Van de gepensioneerden geeft 17 procent aan moeite te hebben zich aan te passen aan een leven zonder werk. Gepensioneerden met aanpassingsproblemen missen vooral de sociale contacten (55%), het werk in het algemeen (44%) en het gevoel productief te zijn (44%). Als er sprake is van aanpassingsproblemen bij de gepensioneerde, maakt 50 procent van de partners zich zorgen. Als er geen aanpassingsproblemen zijn is dat 31 procent. Wanneer mensen met pensioen gaan nemen de zorgen over hun gezondheid over het algemeen licht af bij de partner, maar niet bij alle partners. Vooral bij gepensioneerden die kampen met gezondheidsproblemen of die moeite hebben met het aanpassen aan de pensionering, blijft een groep partners bezorgd.

Een ruime meerderheid van de gepensioneerden

Percentage partners van recent gepensioneerden dat zich zorgen maakt over de gezondheid van de gepensioneerde, onderscheiden naar of de gepensioneerde zelf wel of geen gezondheids- of aanpassingsproblemen heeft gerapporteerd

Bron: NIDI Pensioen Panel (2015-2018).

NIDI PENSIOEN PANEL

Het NIDI Pensioen Panel is een longitudinaal onderzoek onder oudere werknemers (60-65 jaar) die aangesloten zijn bij drie grote pensioenfondsen in Nederland. In 2015 (eerste meting) waren alle deelnemers nog actief op de arbeidsmarkt. Ruim 5.000 personen deden zowel in 2015 als in 2018 mee aan het onderzoek. De deelnemers werden bevraagd over het thema werk en pensioen. Ook hun partners – indien aanwezig – werden in het onderzoek betrokken. Dit artikel is gebaseerd op de gegevens van deelnemers mét een partner die tussen 2015 en 2018 stopten met werken (N=1.560). In dit artikel koppelen we zorgen over de gezondheid van de gepensioneerde (gegevens uit de Partnernvragenlijst) aan door de gepensioneerde ervaren gezondheids- en aanpassingsproblemen (gegevens uit de Werknemervragenlijst).

DEMOS verschijnt 10 x per jaar en wil de kennis en meningsvorming over bevolkingsvraagstukken bevorderen.

Een abonnement op DEMOS is gratis. U kunt uw aanvraag indienen via: demos@nidi.nl of via onze site: nidi.nl/nl/demos/

Bij gehele of gedeeltelijke overname van artikelen dient men een volledige bronvermelding te gebruiken. Graag ontvangt de redactie een bewijsexemplaar. De personen op de foto's komen niet in de tekst voor en hebben geen relatie met hetgeen in de tekst wordt beschreven.

Het NIDI is een instituut van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en is geaffilieerd met de Rijksuniversiteit Groningen. Het NIDI houdt zich bezig met onderzoek naar bevolkingsvraagstukken.

colofon

DEMOS	is een uitgave van het Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut (NIDI).
Redactie	Harry van Dalen, hoofdredacteur Peter Ekamper, (web)redacteur Bram Hogendoorn, redacteur Nico van Nimwegen, redacteur Juil Spaan, redacteur
Adres	NIDI/DEMOS Postbus 11650 2502 AR 's-Gravenhage
Telefoon	(070) 356 52 00
E-mail	demos@nidi.nl
Internet	https://nidi.nl/demos
Abonnementen	gratis
Druk Opmaak	Koninklijke Van der Most www.up-score.nl

heeft geen gezondheids- of aanpassingsproblemen. De overgang van werk naar pensioen lijkt voor de meeste oudere werknemers dus goed te verlopen. Mede hierdoor is er echter relatief weinig aandacht voor gepensioneerden waarvoor dit proces moeizamer verloopt. Dit kan zich uiten in verminderd welbevinden. Bezorgdheid van de partner kan hier een belangrijke signaalfunctie hebben.

Katharina Runge, NIDI-KNAW/
Rijksuniversiteit Groningen en UMCG,
e-mail: runge@nidi.nl

Hanna van Solinge, NIDI-KNAW/
Rijksuniversiteit Groningen en UMCG,
e-mail: solinge@nidi.nl

LITERATUUR:

- Eismann, M. en K. Henkens (2017), Tegelijk met pensioen? *Demos*, 33 (7), pp. 1-4.
- Runge, K., S. van Zon, U. Bültmann en K. Henkens (2021), Metabolic syndrome incidence in an aging workforce: Occupational differences and the role of health behaviors. *SSM - Population Health*, 15, 100881.